

Záleží na tom, na koho by narazil. Jsou křesťané, kterým dělá dobře tradice a nejraději by všechno nechali při starém, kázání nejlépe v latině a pan biskup v kočáře. Opakování téhož stále dokola jim dává pocit, že svět je ještě v pořádku.

Na druhou stranu jsou křesťané, kteří potřebují neustále nějaké vzrůšo, pravidelné nedělní vytržení z všedního života, tu a tam nějaké zázraky a hlavně jistotu, že Bůh řídí každý jejich krok.

Jsou také křesťané, kteří nepotřebují pevnou tradici ani pravidelné dávky emocí, stačí jim, že vědí, jak se svět řídí do kytek; těší se, že konec bude co by dup a oni té hrůze zázračně uniknou.

Jsou křesťané, kteří chtějí svět nekompromisně napravit, a tak sekýrují druhé, vyhrožují Boží pomstou a straší nebohé sousedy. Na druhou stranu jsou křesťané, kteří se starají jen a jen o svou vlastní spásu, snaží se plnit všechno, co po nich pan farář chce, a svět jim je vcelku ukradený.

Také jsou křesťané, co dokážou mysticky nazírat Boží jsoucnost až se z toho jednomu točí hlava. Jiní křesťané jsou zase ponoření neustále v knihách a bez mrknutí oka s vámi budou vést nekonečné diskuse na jakémkoliv věroučném téma.

Mohl bych samozřejmě v panoptiku současného křesťanství pokračovat, ale nebudu, aby to nevypadalo, že je zlehčuji. Ne, nezlehčuji. Dovolil jsem si jenom určitý odstup. Při pohledu z odstupu se to naše lidské hemžení, ať už si říkáme křesťané, nebo ne, jeví holt někdy jako poněkud komické.

Abychom dodali životu smysl, zoufale se snažíme něčeho držet. Někdo se drží zuby nehty dávné tradice, někdo potřebuje neustále ujišťování o Boží přízni formou zázraků, někomu dělá dobře když sleduje proroctví o konci světa, někoho drží nad vodou, když pozoruje třísku v oku svého bližního, někdo zbožný není vůbec, ale zase je závislý na svých koníčcích nebo na svém profesním postavení.

Co člověk, to jiný přístup. Často se to navíc v člověku míchá všechno dohromady. Naprostý galimatyáš.

Dá se s tím něco dělat? Jeden návrh bych měl. V angličtině se tomu říká thinking out of the box, doslovně česky: myslet mimo krabici.

Krabice představuje všechnen náš obvyklý způsob myšlení, uvažování a jednání. Nějak jsme byli vychováni, něco jsme se naučili, leccos jsme si osvojili a všechno to máme pěkně pohromadě v jedné pomyslné krabici.

Kdykoliv se ocitneme na nějaké křižovatce, kdykoliv se máme rozhodovat, sáhneme do ní. Jinak to neumíme. Má to své výhody, například nemusíme moc přemýšlet, prostě vždy, když je třeba, sáhneme do krabice osvojených a naučených postupů.

Má to ale také své vážné nevýhody. Člověk jaksi potom projevuje tendenci kostnatět, stává se nepružným a není ochotný otevírat se novým podnětům, reagovat bez předsudků na nové situace. Žít jenom ze své krabice může být navzdory pohodlnosti děsně úzkoprsé a omezující.

Mnohem lepší je dát si tu práci a zkusit myslet mimo svou krabici, out of the box. Možná vám to připadá jako z příručky nějakého současného kouče, ale není tomu tak. S touhle metodou přišel před dvěma tisíci lety Ježíš.

Začněte myslet jinak, nabádal tenkrát lidi kolem sebe. Začněte myslet mimo krabici svých utkvělých názorů, předsudků a zaběhnutého způsobu uvažování.

Mimochodem, v církevní hantýrce se tomuhle myšlení out of the box říká pokání, přeloženo doslova: změna smýšlení.

Ježíš lidem, kteří mu naslouchali, dal hned několik konkrétních příkladů. Třeba ten o nepřítelích. Nepřítel mi nemusí nijak ubližovat, třeba je to jen cizinec, který tu žije. Prostě to není přítel.

Pokud uvažuji v hranicích své krabice, mohu nabýt dojmu, že je jiný, má divné zvyky, neumí pořádně česky, možná mi bere práci a vůbec je prostě podezřelý, a proto tady nemá co dělat.

V průběhu mnoha generací jsme se naučili být vůči cizím lidem obezřetní a podezřívaví. Řeklo by se, že je to docela pochopitelný postoj.

Ježíš ale radí zamyslet se mimo svou krabici. Což takhle přijmout cizince jako svého bratra? Je to přece člověk jako já. Bůh mezi lidmi nerozlišuje a dává svému slunci svítit na každého.

Jiný příklad se týká modlitby. Dosud vždycky platilo: čím víc tím líp. Když něco od Boha chci, musím prostě modlitbám věnovat čas a úsilí.

Ježíš naopak radí něco docela mimo krabici běžného uvažování: „Při modlitbě nemluvte naprázdno jako pohané; oni si myslí, že budou vyslyšeni pro množství svých slov. Nebudte jako oni; vždyť váš Otec ví, co potřebujete, dříve než ho prosíte.“

Do třetice příklad o posuzování druhých. Běžně v rámci krabice svého uvažování provádíme hodnocení lidí kolem nás. Srovnáváme se a poměřujeme.

Samozřejmě že jakmile zahlédneme v něčím oku třísku, nějakou nedokonalost nebo vadu, hned jsme na koni. Posuzovat a odsuzovat je přece tak lidské.

Ježíš nás má ale k tomu, abychom se odvážili myslet mimo tuhle svou krabici. Hned nám dojde, že sami na tom nejsme o nic lépe, nějaké třísky v očích má každý, dokonce se může stát, že ve vlastním oku najdeme pořádný trám.

Milé křtěnky, milí křtěnci, před dvěma tisíci lety se na Letnice narodila křesťanská církev. Za dobu své existence udělala mnoho dobrého a také způsobila mnoho zla. Vždycky, když křesťané dokázali myslet mimo své krabice zaběhnutého uvažování, bylo to ale pozitivně znát.

Třeba ten náš Petr Chelčický, když se ve středověku odvážil tvrdit, že lidé jsou si všichni před Bohem rovni a že každý je zodpovědný sám za sebe a své jednání. Něco do té doby nemyslitelného, thinking out of the box.

Lidé, kteří se odváží myslet mimo svou krabici, jsou prostě solí země. Takhle to řekl Ježíš svým posluchačům. Díky takovým lidem svět nepodlehne zkáze, díky nim může mít život dobrou chuť.

Jste na samém začátku cesty víry a nedá se odhadnout jakou krabici myšlení a jednání si časem vytvoříte. Z někoho se může stát tradiční křesťan, z jiného křesťan třeba charismatický. Někdo bude v Bibli rád luštit proroctví, jiný zase upřednostní introspektivní duchovní život.

Třeba nebudete nic z toho, třeba budete docela obyčejnými křesťany bez dalších přívlastků. Vlastně na té vaší krabici názorů, postojů a předsudků zas tak moc nezáleží.

Jde totiž především o to naučit se myslet podle Ježíšovy metody out of the box, mimo svou krabici, jde o to být solí země. Věřím, že vám to půjde.

PeČ

SPCH 8. 6. 2025 (křest na Chrastné)

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)